

Atklātā vēstule LR Saeimai sakarā ar radioaktīvā piesārņojuma eksistenciālajiem draudiem cilvēcei

Sakarā ar to, ka klūdu summa ekoloģiskās drošības kultūras sistēmā, kā arī sociālās un ekonomiskās drošības sistēmās, ir novedusi cilvēci līdz eksistenciālam riskam, kā arī tamdēļ, ka Latvijas armijas karavīri atrodas militārajās zonās, kur tiek lietoti Urāna ieroči, kā arī sakarā ar to, ka Saeimas 14. oktobra 2010. g. darba kārtībā iekļauti...

Likumprojekts Grozījums Jūras kodeksā (1983/Lp9)

Likumprojekts Grozījumi Rīgas brīvdostas likumā (1944/Lp9)

Likumprojekts Grozījumi Ventspils brīvdostas likumā (1945/Lp9)

Likumprojekts Bīstamo kravu aprites likums (1843/Lp9)

Grozījums Attīstības plānošanas sistēmas likumā (1943/Lp9)

Grozījums Pārtikas aprites uzraudzības likumā (1917/Lp9)

Likumprojekts Jūras ūdeņu aizsardzības un pārvaldības likums (1939/Lp9)

Grozījumi Ūdens apsaimniekošanas likumā (1965/Lp9)

... uzskatām par nepieciešamu neatliekami informēt Latvijas sabiedrību par sekojošo.

Baltijas jūra ir radioaktīvākā jūra pasaulē. Tā ir cietusi no atomieroču atmosfēras testiem Aukstā kara laikā, Černobiļas avārijas radītajām sekām un arī tās krastos esošās atomelektrostacijas un pagaidu kodolatkritumu glabātuves turpina pasliktināt situāciju. Radioaktīvā elementa Cēzija-137 koncentrācija Baltijas jūras nogulumiežos sasniedz līdz pat 50.000 Bekerelu uz kvadrātmētru (tas nozīmē, ka vienā sekundē notiek 50.000 sabrukšanas aktu). Radioaktīvais piesārņojums indē mūsu ūdeni, mūsu pārtiku un gaisu, kurš vēlāk ar vēja palīdzību tiek aizpūsts uz krastu. Saindētā gaisa elpošana un saindēto zivju un citu produktu ēšana rada nopietnus veselības traucējumus, tostarp vēzi. Piemēram, pēc Černobiļas avārijas Baltijas jūras krastos Zviedrijā pierādīti pieauga saslimstība ar krūts vēzi, kamēr Zviedrijas iekšzemes teritorijā tā kritās.

Esam gatavi kopā ar ECRR (www.euradcom.org) zinātnisko sekretāru Pr. Chris Busby (Rīgā 14. – 15. oktobrī) sniegt Jums detalizētu prezentāciju par sekojošiem akūtiem aspektiem, kuriem informāciju sīkāk apzinošas atsauces atrodamas dokumenta beigās

- Baltijas jūra pēdējo 40 gadu laikā kļuvusi par radioaktīvāko pasaulē i
- Saslimstība Latvijā ar onkoloģiskām slimībām ar katru gadu pieaug ii
- Urāna un c daļiņas izraisa neatgriezeniskus bojājumus DNS un genofondam iii
- Radioaktīvās nano-daļiņas pārvietojas ar gaisa plūsmām apkārt visai pasaulei iv
- Pētījums Izraēlā secina, ka spermas auglība desmit gadu laikā pazeminājusies 40 % v
- ASV un LB karavīriem ir iespēja iesaldēt sēklu pirms došanās karadienestā vi
- IAEA ieteiktais ICRP radiācijas risku paredzēšanas modelis rada kļūdas pat līdz vairāku tūkstošu reižu apmērā. Jālieto ECRR modelis, kas uzticami paredz Radiācijas riskus vii

Ir ļoti svarīgi ka Latvijas iedzīvotāji iegūstot informāciju par kodolatkritumu kapsētām, kas top jūras piekrastē Zviedrijā un Somijā, sāk iesaistīties Espo Konvencijas piedāvātajos procesos, kas dod iespēju kaimiņvalstīm izteikt savu viedokli par projektiem kas var ietekmēt to vidi.

Baltijas Jūras Reģionālā Eiropas Radiācijas Risku Komiteja aicina

- 1) izdarīt grozījumus visos augstāk minētajos likumos, lai analizētu vidi no tajā izplatījušās radiācijas aspektiem,
- 2) veikt Baltijas jūras reģionā no radioaktīvajām vielām aizsargājošus pasākumus, un vidi attīrošus projektus, kā arī informēt iedzīvotājus par radiācijas sekām, rast līdzekļus neatkarīgiem zinātniskiem projektiem, kas izmeklē Baltijas jūras radiācijas ietekmi uz iedzīvotāju veselību,
- 3) Latvijas valdību izmainīt Latvijas "kā Kodolatkritumu glabātuvju projektu Zviedrijā un Somijā NEIETEKMĒTAS VALTS statusu; lai Latvijas valdība un pašvaldības iesaistītos Kodolatkritumu glabātuvju izveides analīzes pārrunu procesos pēc Espo Konvencijas pamatprincipiem;
- 4) atbildīgās institūcijas steidzami pārvērtēt pielietojamo Radiācijas Risku modelēšanas sistēmu, apgūstot ECRR radiācijas risku novērtēšanas modeli;
- 5) monitorēt Urāna daļiņu piesārņojumu Baltijas jūras reģionā (Helcom neveic);
- 6) izveidot Urāna ieroču upuru karavīru atbalsta Fondu, gādāt karavīriem iespēju iesaldēt pēctecību garantējošo sēklu pirms saskares ar riskantiem ieročiem,
- 7) gādāt par slepeno ieroču radioaktīvās informācijas apzināšanu, jo šādas munīcijas atliekas, pārvietojoties gaisa slāņos, var iznīcināt cilvēci vienas paaudzes laikā,
- 8) steidzami izmainīt ekoloģiskās drošības kultūras sistēmu, kā arī sociālās un ekonomiskās drošības sistēmas, kļūdu summa kurās ir novedusi cilvēci līdz eksistenciālam riskam

Cieņā,

Ditta Rietuma

Baltijas Jūras Reģionālā ECRR ģenerālsēkretāre

www.euradcom.org, bsr@euradcom.org

Tel. 298 110 64

ⁱ Page 17, report from HELCOM to all the governments of the Baltic Sea region: "TOWARDS A BALTIC SEA UNAFFECTED BY HAZARDOUS SUBSTANCES - HELCOM Overview 2007" – download from:

http://www.helcom.fi/stc/files/Krakow2007/HazardousSubstances_MM2007.pdf

ⁱⁱ <http://www.euradcom.org/images/riga2010/stengrevics.pdf>

ⁱⁱⁱ <http://www.euradcom.org/publications/ecrruraniumrept.pdf>

^{iv} http://www.bsrrw.org/?page_id=109

^v http://www.bsrrw.org/?page_id=778

<http://www.countercurrents.org/king150410.htm>

^{vi} <http://www.guardian.co.uk/uk/2008/feb/17/military.iraq2>

http://www.bionews.org.uk/page_13313.asp

^{vii} www.euradcom.org Video materiāls no Semināriem Vides Ministrijā 2010. g. maijā, kā arī no leģendārās

Busby - Valentin Radiācijas Riska Novērtēšanas Modeļu Stokholmas prezentācijas 2009. gada 22. aprīlī

<http://vimeo.com/15382750>